

Makói Független Újság

POLITIKAINAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.Szerkesztésért felelős:
ÓZV. DR. KISS PÁLNE.Alapította:
DR. KISS PÁL.ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN:
Fél évre 7 korona Egy hére 1 K 20
ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Fél évre 14 korona Egy hére 2 K 40

A franciák sikertelen támadásai

A németek elfoglaltak egy francia magaslattal

Lelőtt francia repülőgépek

Berlin, április 26.

Nagy főhadiszállás jelenté;

Nyugati hadszíntér:

A Labassei csatornától délre erősebb angol osztagoknak általunk megszállott robbantási lölesér ellen igézett támadást heves közelharc után visszavertük. Az aknaharc mindkét oldalán élénken folyik tovább. Givkicky Voheltől nyugatra megszállottunk egyidejűleg felrobbantott memel és angol aknátárna lölesért. Néhány embert elfogtunk s egy gépfegyvert zsákmányoltunk. Vaily és Barome között járőrünknek sikerült vállalkozásai voltak. A Villeau Bostól nyugatra levő erdő ellen várt francia támadást visszavertük, halvan franciát elfogtunk és egy gépfegyvert zsákmányoltunk. A Vaugius magaslaton Avsbouról északkeletre és a Mort Hométől keletre kézigránátharcok folynak, franciáknak azt a szakadékos hegy, Mort Hommé s a Caureite erdőcske közti állásukat megfámadják, felismertük és a támadni kész csapatokra irányított tüzeléssel meghiusítottuk.

A Maastól keletre mindkét fél tüze ségének tevékenysége igen élénk volt, Czellestől északnyugatra (Vogezekben) visszavertük egy gondosan előkészített támadásukat, az 542 számú magaslattal és előtte levő és második francia vonal birtokába jutottunk, kisebb osztagok egész a harmadik árokba nyomultak és ott számos fedezéket felrobbantottak, 84 sebesülten embert elfogtunk és két gépfegyvert és egy aknavetőt zsákmányoltunk.

Repülővállalkozásról nem szólva, egyik repülőrajunk Mresmonttól keletre igen sok bombát dobott Brokurt francia repülőtelepekre és az erősen megszállt Jubekurt helysége. Két ellenséges repülőgépet lelőttünk, a német hadseregbe tartozó légihajók éjjel megtámadta Arudoico chieiter (Blalknater) vissza és Ramsgatei erődítési kikötő építményeit, valamint a francia kikötőjét és az ottani nagy angol kiképző táborokat.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonalon nem volt jelentősebb esemény. Egy német repülőgépraj Basigeten dobott bombákat a dunaburgi repülő terekre.

Balkán hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Legfőbb hadvezetőség.

A német amerikai bonyodalom

Mit válaszol Németország?

A világ közvéleménye Wilson jegyzékének hatása alatt áll s a sajtó élénken kommentálja az általa teremtett helyzet eshetőségeit. Az ántántállamok körében általában nagy öröm és meglepődés mutatkozik. Azt hiszik hogy öreájuk akármelyik megoldás csak előnyös lehet; ha Németország deferál, megszünik a tengeralattjáró háboru, ha pedig ellene szegül Wilson követeléseinek, úgy az Uniónak nincs más választása, mint hadat üzenni Németországnak.

A valóságban azonban a helyzet nem ilyen egyszerű. Bármit felel is a német diplomácia, az Unió minden valószínűség szerint nem fogja magát mára szánni, mint a diplomáciai viszony megszakítására. Ettől pedig a háboru még nagyon messze van. Az az egy bizonyosnak látszik, hogy Amerikának minden megoldás tetszenék, annak az egynek kivételével, hogy háborút viseljön. Elveszítendő legfeljebb fizetéseit, már pedig Wilson tisztán az amerikai fegyveresállító tróztök nyomása folytán írta meg nevezetes jegyzékét.

A találgatásoknak egyelőre bő terük van s minden jel arra vall, hogy a német diplomácia nem fog sietni, hogy az amerikaiakat kedvteléstől ben zavarja.

Valószínű, hogy a birodalmi kancellár legközelebb ismét találkozik a német császárral, hogy megtegye a végleges javaslatát az amerikai jegyzékre adandó válasz ügyében.

Az amerikai jegyzék fölött folytatott tanácskozásokat a husvéti ünnepek sem szakították meg. Csütörtök előtt azonban aligha lesz döntés. Általános a vélemény, hogy mindaz meg fog történni, amit a birodalom tekintélye és a katonai helyzet által teremtett szükségesség megkíván, hogy a nyílt szakítást elkerülhessék. Politikai körökben e törekvések kimenetele fölül igen különbözőek a

vélemények. Sok jel arra vall hogy Amerika szakítást akar és hogy a német részről adandó válasz aligha fogja kielégíteni.

A Temps arról elsmékedik, hogy Amerikának az ántánthoz csatlakozása könnyen azt eredményezheti, hogy a hadiszereket kénytelen a saját részére visszatartani és a szállítást az ántánthoz beszüntetzi. Meglehetősen visszautasító hangon ír asutám arról, hogy Amerikával nem lehet katonai együttműködésre gondolni.

Az amerikai követ ma több, mint egy óra hosszat tartó megbeszélést folytatott a birodalmi kancellárral, amelyen a mostani német-amerikai helyzetet beszélték meg.

Az amerikai követ hosszabb táviratot küldött Washingtonba, a melyről azt hiszik, hogy igen fontos dolgokat tartalmaz és hogy Washingtonban nagyobb kormánytanácskozásra ad alkalmat.

A németek az amerikai jegyzékre végleges feleletet eddig nem adtak.

Makóiak üdvözléte a harctérről

Levél az olasz frontról

Makó, április 26.

Szerkesztőségünkhöz ma következő levél érkezett az olasz frontról.

Kivánunk Makó város összes közönségének erőt és egészséget és boldog jövőndöt mindnyájúknak, hogy a midőn ellenségeinket legyőzve, újra a családi tűhely körül találkozhassunk odahaza, meleg kórszorításokkal üdvözölhessünk minden felebarátunkat és ismerőseinket. Hogy akik már rég ellenségek voltak is hazánkban, azok is közös erővel és akaratall kezűnkben a béke olajágával, megteremthessük mind azt amikért most küzdünk és harcolunk. Mert csak úgy lehetünk és leszünk boldogok drága Hazánkban, ha közös erővel és cselekedettel össze tartunk és nemes cselekedetűnkkel segítjük és vigasztaljuk az elmarado takat. Azér imádkozunk itt kiát a harctéren is mindig, hogy a nagy Isten meg segít még bennünket, mint ahogy már

megsegített több ezer éven át, mindig nem csüggedt és veszett el a magyar nemzetek sarja, úgy most is bitunk a nagy Istenben, most sem hagy el bennünket.

Üdvözljük Makó város Vezető-férfiit és Tisztviselőit, hogy nem csak cselekedeteinkkel továbbra is kitartva, segíthessék az elmaradottakat, adjon nekik az Isten erőit és egészségét.

Istennek Bővelését kérve maradjunk hasznai tisztelettel Makó város fiai.

Ádám István Bilyány-utca 25, Szirbik Ferenc Talipin-utca 21, Macsán János Teldi-utca 49, Belogh Mihály Hosszu-utca 129, Szirbik Ferenc Csokonai-utca 2, Vigh József Töltés-utca 7, Tokai Ferenc Arany János-utca 48, Kovács István Aulich-utca, Kásrián János Bárd Erdélyi-utca, Nagy János Cs. Apácai, Nagy József Kövegyi, Bosóti András szegedi tűzér.

Ugyanazok üdvözlését küldik Grefreiter Sándor János, Gáfr. Körtömény István, Zsuzs. Rész. Antal Korp. Gera András, Zsarkó István, Varga Pál, Dobos Imre, Nagy Sándor 46 es gépfegyveresek.

Az eltűnt katonák holtánnyilváníttása

A német terv. — Vigasztaló adatok. — Aki nem ír, még élhet

Makó, április 26.

A német bíródalem szövetségi tanácsa elhatározta, hogy legközelebbi törvényt hoz a háborúban eltűntek holtánnyilváníttásáról. E törvény ki fogja mondani, hogy mindama katonák holtánnyilváníttása megtörténhetik, akik egy esztendő óta nem hallattak hírt magukról.

E hivatalos német híradás igen fájdalmasan sajt le sok olyan családra, amelyek hadbavonult hozzátartozója már régebben, hónapok óta, sőt mástól esztendője is nem ad hírt magáról, akiről atonban mindéddig azt remélték, hogy fogságban van és valami okon nem áll módjában erről hozzátartozóit értesíteni.

Es aggodó: megnyugtatósára több hozzátérő s illetékes helyen érdeklédtünk e kérdés iránt s a következő információkat kaptuk:

— Természetes, hogy a német birodalmi kormány törvénytervezete nem magyarázható olyképp, hogy az esztendő óta nem jelentkezett katoná elcsatának, halottak tekintendők. Az esztendősi hallgatás csak minimális alapfeltétele a holtánnyilváníttási eljárás megindításának, amely eljárás azonban sok formához és bizonyításhoz van kötve. A bíróság minden esetben bizonyító eljárás: indít meg, mely igen alapos és meglehetősen hosszadalmas is lesz, úgy hogy

egy egy holtánnyilváníttási eljárás legalább félévig fog eltartani, ami meglehetősen kitolja a várakozási és reménykedési időt.

As eltűntek holtánnyilváníttásának kérdésével nálunk is foglalkoznak, de nálunk különben is más a helyzet, mint Németországban. A mi fogságba esett katonáink nagy része nem tud, csak anyanyelvén, ami rendkívüli megnéhezíti a levelezést. Németül irt levelet az orosz cenzura könnyebben továbbít, mint például magyaranyelvűt, amelyet cenzor híjján sok fogolytáborból először Szentpétervárra küldenek, illetve — ami orosz viszonyok közt egyet jelent — elhajítanak. Ezenkívül a semleges külföldön élő németek társadalmi szervezete is jóval erősebb a mieinknél s így nagyobb nyomatékkal tudják igénybe venni a külföldi, semleges fogolygyámoltó intézmények segítségét, amivel együtt jár a levelezés megkönnyítése is.

A magyar hadifogoly hosszú, egy vagy másfél esztendősi hallgatása tehát egyáltalán nem vigasztalan jelenség. Hivatalos helyen, a Hadifogolygyámoltó irodában vagy a Vöröskeresztnél jóval kevesebb hadifogoly nevért tartják nyilván, mint ahány foglyot katonai kimutatás szerint vesztettünk s ez is azt bizonyítja, hogy a tényleges foglyok nagy része mindéddig nem adhatott hírt magáról.

Tanulók fizetéssel felvételnek az Aradi utcai malomban TAMÁS MIHÁLYNÁL

Levél Albániából

Egy makói katona levele

Makó, április 26.

Egyik derék, Albániában levő népfelkelőnk től ma következő levelet kaptuk:

Virágvasárnap napján kint táboroztunk a Drina partján, a Stutari mellett vár alatt s teljesítem az itteni hivatalos kötelességemet, reggel 5 órakor írom össze a marédiakat vizitre és menási után orvoshoz vezetem őket.

Másnap, amint megyünk az országúton, mely Alessio felé halad, egy tréninggattal, vagyis tréncsapattal halad elől, ökrök viszik a municiót és a menet hátulja 5 fogatú tréning 11 kutya fogatból. Ilyet csak most látunk. Még a kutya is igen jól beválnak ténlovaknak. Gyepő nincs nekik, csak fejkötő-lék. Kérdeztem, miért vannak a kutya tréning hátul, miért nem elől, az ökrök helyett, erre azt

mondja egy katona, aki kezeli a kutya tréninget, hogyha elől mennek, akkor az ökrök tréning elmarad, gyorsabban megy a kutya, egy kutya pedig utána van kötve a kicsi kocsihoz azért, ha valamelyik kutya maródi lesz, nehogy a tréning megálljon, pótolják a rezerva tréning kutyával.

Közben előttem betegsimmel a maródi vizit zsinerhez, melyet egy templom szolgált. Bence néhány szentkép és egy szobor van, azonkívül van benne Sneider s suszteráj is, mint ilyenkor háborus időben házak hiányában. As itt levő falu kevés népének nem kell most. Reggel 7 órakor egyszer csak eszengetés üti meg fülünket. Mi ez? Itt nem hallott az ember eszengető szót már réges rég. Hát egy albán ember a templom előtti magaslapon eszenget, bizonyosan ünnepe van. Nézem a zsebaaptárom, hát tényleg virágvasárnapja van. Mondom erre a beteg pajtásoknak, akik értettek magyarul, astán tovább várjuk a beszéltásokat névszerint. Kint hideg szél fúj dél felől, a templom oldalához húzódik az ember, legalább megtámaszkodni a hideg déli szél ellen.

A falu népei kérdések jönni a templomba. Albán nők, mesziliák, sandál a lábukon, nadrágitűt eszűng le rólu, a nőknek elől a mellén egy kendő, mely kötény helyett van. As albán nőknek elől kiálló haj copfjai csunyán lógnak le a felig baktótt fejkendő alól, kezükben olvasó, vagy pedig egy tarka kendő van és néhány babérággal mennek a templomba.

Biztosan ők is ünnepeik e napot. As albán embert elig lehet megkülönböztetni a nőtől, csak ha valamelyiknek bajusza van, mert erre bajszos ember is kevés van az albánok között s hozzá még az emberek feje is ke van kötve fehér kendővel, mint a nőké, csak hogy az a különbség, hogy az albán ember hátul viseli a hajcopot, még a nő pedig elől, mint a galiciai zsidók, igen fura és idegen csunya viseletű népek vannak erre felé.

NAPI HIREK

Tájékoztató

Naptár. Április 27. Csütörtök. Róm. kath. és Protest. Zita sz. Görög-országi Április 14. Arisztark. Nap kel 4 óra 53 percet, nyug szik 7 óra 5 percet.

— A központi választmány ülése Makó város központi választmányára e hó 29 én délelőtt G a l a m b o s Ignác dr. polgármester elnöklésével ülést tart az országgyűlési képviselőválasztók ideiglenes névjegyzékének kiigazítása tárgyában.

— Ne kerjünk most szabadságot. Állandóan tömegesen jelentkeznek a szabadságolási elrendelésre illetve szabadságidő engedélyezésre iránti kérelmekkel. Felhívjuk az illetők figyelmét erre, hogy a kérelmek előterjesztését arra az időre tartogassa mindenki, amikor a legnagyobb szüksége van a katonai munkájára, — most akit hazaerestének szabadságra, azt az aratásra cséplésre a legnagyobb valószínűség szerint nem eresztek háza. Most valahogyan csak el tudják végezni az itthonlétük a gazdasági munkáikat, de az aratásban nehezebben megy, akkor kell a katona segítségé.

— Haditudósítás a fecskékről. As utóbbi időben a napilapokban több ízben különféle képpel kommentált hírek jelentek meg a fecskék idel elmaradásáról. Ezekkel a hírekkel szemben a magyar királyi Ornithológiai Központ megállapítja, hogy fecskékink ez idén is visszatértek hozzánk még pedig a korai kitavaszodásnak megfelelően jóval korábban, mint máskor. A később beállott hideg időjárás a zöm megérkezését késleltette s a már megérkezettek egy részét is sietős visszavonulásra késztette s ezért a fecskék rendszeres megérkezési idejében kevés facske volt látható.

— Elaggott iparosok nyugdíja. A felszámolt aradi Kereskedelmi egyesület meglevő kamatait az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elageoit iparosok között osztja szét. A kamatokért a makói elaggott iparosok május hó 1 ig a makói ipartestülethez benyújtott kérvények után pályázhatnak.

— Márkus napja. Ma volt Márkus napja, amelyről egy régi latin vers a következőket hirdeti: Si Marcus paschatabit, E: Joannes Christum adorabit, Totus mundus vacillabit.

— Ez a három strifa annyit jelent, hogy ha Márkus napja-husvét hétfőre esik és Keresztelő Szent János Urnapja hétfőre, akkor az egész világ jajveszékelt fog. Ebben az esztendőben a régi latin vers jóslata csakugyan bevalik. Márkus napja ma van és Keresztelő Szent János június 24 én lesz, tehát Urnapja hétfőre. Hogy pedig most az egész világ jajveszékelt, azt nem kell külön bizonyítani.

— Elhunyt 48 as képviselők. Szederkényi Nándor volt 48-as országgyűlési képviselő tegnap este Budapesten, Kinizsi utca 26. szám alatt levő lakásán 78 éves korában meghalt. Eger városának volt az országgyűlési képviselője és 1878 től kezdve kevés kivétellel majdnem minden cikluson őt küldte föl Eger a parlamentbe. Kitűnő, egy igen értékes magyar politikust vesztettünk el benne.

— Kereskedelmi Ferenc, békési református lelkész, volt 48 as országgyűlési képviselő nagypénteken 56 éves korában meghalt. Husvétvasárnap temették nagy részvét mellett.

— A kézműsü drágulása. A textilipar termékeinek hallatlan drágulására a legrikítóbb világitást a karton példája veti, melynek métere a békében ötven fillérbe került s amit ma kerék három koronáért árulnak, sőt a hozzátérők szerint, egy-két hónapban belül egy méter kartonnak öt korona lesz az ára. A kézműsü a háborúban az összes ipari cikkek közül a legszédületesebb karriert futották meg. Olesó 38—44 filléres kartonok három korona körül állanak és valamire való női vagy férfiszövet huszont-harminc koronába kerül. As utolsó hónapokban volt rá példa hogy naponként 30—40 fillérral lett méterenként drágább az áru. A természetellen-

Használt, de jókarban
levő hátsó lóra való
nyereg eladó.
Cím a kiadóhivatalban.

ORVOSOK

Igazadják, mint legkiforrottabb kö-
högés elleni szer a:

Működik kórházban

Köhögés

valószínűleg, megkötődés, levegő, szén-
dioxid, és a köhögés megállítására alkalmas,
mely általánosan használt és hatékony
szert. 1000 orvosi és más egyéb
írásból a köhögés elleni szer a leg-
jobb és legbiztosabb szer. Has-
ználja 25 és 40 fillér, ártalma 25 fillér,
készenléti díja 25 fillér.

Kapható minden gyógyszerboltban.

Értesítés.

Van szerencsénk a jeget vásárló t. közönséggel
tudatni, hogy a jég gyártását megkezdtük és azt
visszavonásig a következő áron árusítjuk:

100 kilón felüli mennyiség átvételénél 4 filléren
100 kilón aluli, 12 és fél kilóig való átvételénél 5 filléren
kilónként, jéggyárunkban átvéve.

Házhoz való szállításért kilónként egy fillért
számítunk.

12 és fél kilón aluli mennyiséget házhoz nem
szállítunk, ellenben ily mennyiségben jégünket jég-
gyárunkban és valamennyi lisztüzletünkben kilón-
ként 6 fillérjével árusítjuk

Megrendelést elfogadunk személyesen, vagy te-
lefonon 36 sz. a.

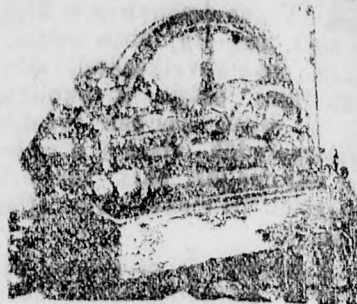
Makón, 1916 április hó 17.-én.

Zeitler Rudolf és Társai

gőzmalom és jéggyár részvénytársaság

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Elismert legjobb motorok!

Világhírű eredeti „Küting”
Diesel motorok

Szivőgáz

.. és benzínmotorok. ..
Cséplőgarnitúrák benzín- és
nyerszalajkocsmobillal, Benzín-
nos magánjárók.

Magas teljesítmény!

Nyerszalajmótorok

szerszámgyártásért.

Belléri Ignác és Társai

gőzmalom és jéggyár

Magas teljesítmény!
Kedves ügyfeleink!

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság
dacára könnynyomdánkban min-
dennemű nyomdai munkák a leg-
pontosabban, tiszta, izléses kivi-
telben, jutányos áron készíttetnek.

Hirdetések jutányos árban felvétetnek a kiadóhivatalban